

ادبیات عمومی و خبری

هفته‌لق سیاسی ، ادبی و علمی غزته‌در .

جلد : ۲

سنه : ۱۳۳۵ رجب ۱۳ جمعه ایرتسی ۵ مایس ۱۹۱۷ نومرو ۲۷

الهامك بين الملل تأثیراتی

رشاد نوری‌یه

بزالهامی ساده شعره عائد و آنجق شاعره ویرکی تلقی ایدرز ! حالبوکه هر مسلکده ، هر فنده بواسطتعدادك تأثیری ، حتی بویوک بر موقعی واردر . هر هانکی ساحه‌ده اولورسه اولسون ، کشفیاتك ابتداسی بعضاً تصادف واکثریا الهام اولور . آوروپاده‌کی تلقیسنه کوره ، برناظم قدر بر مهندس ، بردو قیور و بر قوماندان‌ده قابلیتله متناسباً ملهم اولابیلیر ؛ چونکه هیچ کیمسه‌نك معلوماتی ، هر نتیجه‌یی استخراج ایدوبیله‌جك قدر واسع دکلدر . حقیقتده‌ده الهام ، غربك بو طرز تلقیسنده‌کی معنایی وشمولی افاده ایدر ، وساده شعره انحصار ایتمز .

... سیاست خارجی‌ده بودائرده‌دن خارج دکل ، وبلکه پك داخلدر .

دنیا‌ده هر دعوانك دلیلی بولونابیلیر ؛ حتی بعضاً عینی دلائل هم سیاهی ، هم بیاضی اثبات ایدر ! هان هیچ بر مناقشه و معارضه بوقدرکه تشکیل ایتدیکی طرفین اك معقول ادله‌یه استناد ایتمسین ! اکر وثائق و دلائل دائماً حقیقتك و دوغرونك طرفنده اولسه ایدی ، هیچ بر مملکت و هیچ بر شریعتده محکمه و محاکمه‌یه حاجت اولمازدی ! بواعتبار ایله عدلیه تشکیلاتی ، بعضاً خطانك‌ده شکلاً معقول اولابیلدیکنه اك مادی واک مطلق علامت تلقی اولونابیلیر .

میدانده ایکی رقیب اولدیغی زمان ناصل بو بویله‌ایسه ، برکشینك بر مسئله‌یی محاکمه‌سندده‌ده طبقی اویله‌دره : دلائله اماره‌لرک چوقلنی و تناقضی بعضاً بر ذهن ایچنده عادتاً بر « طرفین » احداث ایدر ؛ بعضاً‌ده دوغروندن دوغروییه ایکی صورت حلك برینه استناد اولونور و دیکری خاطره کلز ؛ اکر نتیجه دوغرو چیقارسه ، تصادف اولور ؛ یا کلاش ظهور ایدرسه ، اولجه فکری اشغال ایدن بوتون دلائلک بیهوده و بوتون علامتک برر ضلالت اولدقیری آکلاشیلیر ! بوکی محاکمه‌لرک نهایتده بر تطبیقه اقتراان ایدجک اولانلری ، برچوق درجات محاکدن کچه‌رک برچوق مقرراته تابع اولادقیرلندن ، اکثریا قطعیتدن محروم اولورلر . اوزمان ، اشغال ایتدکاری بیچاره مفکره‌نك حقیقته وصول ایچون ، بر ضربه طالع بکزر یکانه بر چاره‌سی واردر : الهام .

هر باشه نصیب اولمایان بو آکلاشیلماز قوتك بین‌الملل مسائله‌کی تأثیراتی تاریخک بر طاقم

شرقی

دلدادە اولوردك كوزلم كندىگە كندك
 پىشكەدە عىيان اولسە اكر حسن بلندك .
 عالمە كوروردك كە سنەك وارمى منندك
 پىشكەدە عىيان اولسە اكر حسن بلندك .
 اشعار ايدە من حسن دلا ويزىكى تصوير
 حتى كوزىگك ، يالگىز رەنگىنى تقرير .
 آه ايلر ايدك بىندەكى چىلغىلنى تقدير
 پىشكەدە عىيان اولسە اكر حسن بلندك .

سەجىمە نەسب

۸ نىسان ۳۲۳

شرقی

بروجد جنونسازە دوشوب آل الە ضيقساق
 يوكسكارە ، يوكسكارە ، يوكسكارە چيقساق !
 خاكيلرە مخصوص اولان عاتلرى ييقساق ..
 يوكسكارە ، يوكسكارە ، يوكسكارە چيقساق !
 قورقوتغور آرتقى بى باق فسحت ابعاد ،
 يالگىز ايگىز ، برده خدا ، مست وسر آزاد ،
 عققىگەدىكى علويتك ايجانبە منقاد
 يوكسكارە ، يوكسكارە ، يوكسكارە چيقساق !

سەجىمە نەسب

۱۲ نىسان ۳۳۳

كوستاو لوبونك اثارندن :

فرانسە اختلالى

و

روحيات انقلابات

مقدمه

[لوئيد اوتومان] غزته سنده ايجە زمان اول انتشار ايدن مقالاتىزدن برنده ، بو حرب
 هولناكك ، مىلى نقاط نظاردن محيط عثمانى يى نه كى تحولات مسعوديه مظهر ايتديكىنى ايضاح
 و طبقات اجتماعيه مزده حصولة كلن انتباهى كمال شكران ايله قيد ايلش ايدك . كون كچمزه ،
 بر حادۃ اجتماعيه ، بر تشبث مىلى ، بر تأسيس رسمى و پاخود ، عوام ايجنده ، تكميله طوغرى تبارز
 ايدن بر ميلان روحى ، بو مطالباتىزى تأييد و ترصيع ايتسون . اوت ! بز ، حيات و استقلال
 و استقبالىزى تأمين ايجون معركه يه ارسلاڭلر كى آتلقله برابر ؟ لوازم تكامل حرق جان ايدندك ؟
 روح ملت ، حياتك مختلف صفتحاتنده آچيله حق اولان مبارزه يى بتون معناسيله مدر كدر ، و ،
 بو سائق رها كارك فيض آور تلقيناتيله ، بتون اخوان وطن ، مزهر بر آنى ايجون چاليشيور ،
 ديدنيور و بوكسه ليور . بوقناعت و ايمانىزى تقويه ايدن حادثات مسعوده دن برى والى شعشعه دارى ،

بیوک، کوچوک، زینکین، فقیر. هر كسده جدی آثاری مطالعه و تتبع هوسنك اویانمیدر. بوانتبهام. امین اولهلم كه. عالم اسلام و عثمانی بی بر جوق انقلابات فكریه و اجتماعیه مظهرایده جاك برمشعله رشد وهدادر. تحدیث نعمت قییلندن اولهرق شوراسنی عرضه جسارت ایدیورز: جلال نوری بلكافندینك دعوت واطخاری اوزرینه تلخیص ایتدیكمز « تكامل خلائی قوانین روحیه سی » نام اثر مناسبتیه مختلف مواقع اجتماعی اشغال ایدن ذواتك لطف كار تقدیرات و مطالعاتیه بكام اولدق. ساحه ساعیمزده تصادف ایتدیكمز مشكلاتی ینه او متفكر و منورلرمزك تنقید و ارشادی سایه سنده حل ایده بیلدك. بو خصوصده صرف ایدیلن امكك معنوی مكافاتنه نائل اولدیغمزدن طولایی مفتخرز. بو ابتهاج سائقه سیله دركه حكیم روح شناس دوقتورك « فرانسه اختلالی - و - روحیات انقلابات » نام تألیف كزینی تلخیصه باشلاپورز. قارئین كرامك مدیونی بولندیغمز توجهنه، برده تنقید و ارشاد علاوه ایدیلیرسه، موفقیتمز، منتدارلغمز نسبتنده آرتار. المان شاعرینك مطالعه سی وجهله « تاریخ عالمده یكی بر دورك » آچیلیمسنه سبب اولان فرانسه اختلال ویا انقلاب کبیرینی تدقیق و تتبع مقصدیه كتبخانه لر طولیسی آثار وجوده كتیرن حكما و تاریخ شناسان، بو حادثه خوارق نمالك عوامل و سواثقی، او زمان هنوز تقرر ایتمه مش اولان قوانین روحیه یه توفیق ایده رك یازمدقلى جهته بو عناصری ادراك و تلقی خصوصنده اونلرك درمیان ایتدكلى ملاحظات، تناقض و پك چوق مبیانلر ایله مالمالدر. دوقتور كوستانو لوبون؟ اك یكی طلبه سنی ۱۹۱۲ سنه سنده نشر ایتدیكى اثر مخلدنده، فرانسه انقلاب کبیرینی روحیات دساتیر وقواعدینه كوره تدقیق ایدلرك استخراج ایتدیكى اساسات مهمه و مختلفه یه استناداً انقلاباتك نه كبی مؤثرات آلتنده وجود بولمده اولدیغنی استدلال صورتیه انظار عبرته وضع و [تهن]، [صورل] كبی مدقیق و تاریخ شناسلرك مدون اولان نظریات و مطالعاته مدش ضربه لر ایندییریور. مؤلف، اثرینی، انقلابی مدح ویا مؤاخذه دكل، برطاقم اصولات روحیه یه استناداً تفسیر مقصدیه یازمش اولدیغندن بوكا دائر او زمانه قدر درمیان اولنان مطالعات و ملاحظات تابع اولامش واورته یه آتدیغنی نظریات و قواعد جدیده ایله فن تاریخ شناسیده بویوك بر انقلابك حصوله سببیت ویرمشدر. اودرجه كه ارتق تاریخی تتبع ایدلر، بوندن صوكره اسكی نظریاته ملتفت اولیهرق وجهه مساعیلرینی بهمه حال مؤلفك وضع ایتدیكى اصولاته طوغری سوق ایتك مجبوریتنده درلر. اثرك حین انتشارنده اوروبا حكما و علماسنك سر آمدانی طرفلرندن یازیلان تنقیدلردن استدلال اولندیغنه كوره، فرانسه انقلابی حقنده اوچ صورت تلقی موجود اولدیغنه قناعت حاصل اولمشدر: انقلاب کبیری بر مجموعه معتقدات (تلخیص ایتدیكمز دیگر اثرده کی تفصیلاته صراجت) صورتنده تلقی ایتك لازم كلدیكنه ذاهب اولانلره كوره، فرانسلرك اكثریت عظیمه سی طرفندن بو حادثه مسموده، اصیلزادكانك ظلم و اعسافندن قوجه بر ملتی تلخیص ایتمش اولقله توصیف و تقدیس اولنیور.

بنام رجال حكومتدن و فرانسه آقاده میمی اعضاسندن [امیل اولی ویه] بونظریه نك طرفداری وكوستانو لوبونك معارضیدر. ایكنجی صورت تلقی به نظراً، فرانسه اختلالی: اسرار انكیز و غیرقابل ایضاح بر حادثه در. بوفكره اشتراك ایدلردن ارباب قلمدن [درومون]، مؤلفه اعتراضاً یازدیغنی بر مقاله ده: « قدیم دنیایی اساسندن صارصان بو حادثه عظیمه، ینه بر سعا حالنده قالیور. تاریخك ابدیاً حیرت آور وقایعندن بری اولقی اوزره محافظه موقع ایده جاك اولان بوبحرانك خارق العاده و اسرار انكیز صفحه اتی روحیاتك یكی قواعد و اصولاتی دها زیاده ایضاح ایتمش اولیور، دیور. بونظریه فرانسه نك بر جوق رجال حكومتی ده محبوب ایتمش ونظار سابقه دن

[ادووارلوقروا] یه قارشو شوسوزلری سویلتمه در: «تاریخ شناسلر، انقلابی اکلادیلر . . .
[قونوانسیون] دوری، متمادی برشورش ایچنده، هرج مرجلر آره سنده حکم سوردی . . .
[روبه سپهر] دیکتاتورانی بر خرافه در. تاریخ انقلاب، فردیتلری مسئول اولمان فقط کتله
اعتباریله صرف قوت و اجرای فعالیت ایدن برجهورک تاریخیدر . . . مسئول کیمدر؟ الجواب:
جهور، هرکس، هیچ کیمسه، ویا مجهول اشخاصی، کندیلرینه رام ایدن، حرکت کتیره ن
ماضیسی مظلم بعض اشخاص! . . .»

اوجنجی صورت تلقی یه طرفدار اولانلرک ادعاسنه کوره: انقلاب، هنوز انتشار ایده میان
لایعد و ثائق رسمیه و تاریخیه به اطلاع حاصل اولدجه، اکلادلمسی غیرقابل بر حادثه در مؤلفک
اثرینه دأثر اولان بر تنقیده «انقلاب» عددی یکریمی بیک اولدینی روایت اولمان آیالات
قومیتلرینک، اخوت رؤیالری، علویت خیالاتیله اورتیه آتیلان مملکت اهالیسنک تشبثاتی بر
چوق حرکات استبدادکارانه لریله عقامته محکوم ایدن سرگذشت جو پولتیقه جیلرک، کوی قودامانلرینک
خصوصی تاریخلری یازلدقندن سوکره انجق بتون صفحاتیله وضوح پیدا ایده بیلیر «جمله لری موجوددر.
مؤلف، انقلاب کبیری، وضع ایتدیکی دساتیر روحیه به توفیقاً تتبع ایتدکن سوکره،
حقایق اجتماعیله نك ساحه تطبیقاتی ده بوسایه ده بولش اولیور. بناء علیه کوستاو لوبونک بواثری،
یالکز قیمت علمیه اعتباریله دکل، بر ماهیت کونییه سی اولقی طولاییدسیله ده غایت مهمدر.
تایمس غزته سی، بر مقاله تنقیده ده «هرجل دولت بواثری مطالعه و تتبع ایتلیدر» دنیور.
فرانسه انقلاب کبیرینک بر طبعه ثانییه سی کبی مشیمه حادثاتدن طوغان روس اختلالنک صفحات
مختلفه سی بالطبع تتبع ایتک ارزوسنده بولنه جق اولان بر چوق قارئینمز - امید ایدرز که -
بو خلاصه ده ماهیت اختلالک دساتیر روحیه سی بوله جقلردر. دعوی وکیلی کریدی

احمد ساقی

ماجد بک وفاتی مناسبتیله

- ۲۲ نجی نسخه دن مابعد -

هله ماجد بک افندی حضرتلری کبی ذوات معروفه وطنک انتقادنامه لرندن ایدیلرک استفاده
عموم مملکته عائد اولدیفندن اویله ذواته کندی ناعمه اصالة و عموم معارف پروران نامنه وکالة
ایفای تشکره بورجلیم.
لازمه حال بومباحثه ده ممکن اولدینی قدر ایراد مثال اولغله کرک ماجد بک افندی حضرتلرندن
و کرک بو یولده انتقادنامه تحریرینه تنزل بیوره جق ذواتدن تکثیر امثله خصوصنی پک رجا ایدرم.
یازیلوب کوندرلش انتقادنامه لرندن بر طاقنک هنوز نشر اولنماسی خالده بک افندی ایله ویورفا کی
افندی ایله جریان ایدن مباحثه لرندن ناشی انلرک نشرینه حاجت قلامش اولسندن منبعث اولوب بشقه
بر سببه مبتنی دکلدرد.

Sentiment

بولفظی (حسن) وعلی الاکثر جمع حالنده (حسیات) دیو ترجمه ایدیورز. جناب حق
غریق رحمت ایتسون الحاج ابراهیم افندی مرحوم بوکا معترض اولوب (حسیات) دیمک حواس
ظاهره ایله حسن اولنان شیلر دیمک اولدینی و بناء علیه حواس ظاهره معلومه دلالتی اولقسزین
اکلاشیلان شیلره حسیات و او درلو اکلاشیلره حسن دنیاه میه جکنی ادعا ایتش و عربیات ایله مشغول
ذوات کرامت مرحوم مشارالیهک اثرینه اقتفاء بو اعتراضی التزام ایتدکلرندن و فقط شمعی بزم
حسیات دیمک کمزه مقابل و قبولی قابل بر تعبیر بوله مدقلرندن ایش کشمکش اختلافده قالمشدر. بو